

14 -ാം കേരള നിയമസഭ

22 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്ര ചിഹ്നം ഇല്ലാത്ത ചോദ്യം നം. 512

13-01-2021 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

കയർ വ്യവസായം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് പദ്ധതികൾ

ചോദ്യം		ഉത്തരം	
ശ്രീ. വി. അബൂഹിമാൻ		Dr. T. M. Thomas Isaac (ധനകാര്യവും കയറും വകുപ്പുമന്ത്രി)	
(എ)	സംസ്ഥാനത്തെ കയർ വ്യവസായം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് ഈ സർക്കാർ എന്തൊക്കെ നടപടികളാണ് സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്;	(എ)	<p>സംസ്ഥാനത്തെ കയർ വ്യവസായം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് ഈ സർക്കാർ ഒരു രണ്ടാം പുനഃസംഘടന നടപ്പാക്കുകയാണ്. ചകിരി ഉല്പാദനത്തിൽ സ്വയംപര്യാപ്തത കൈവരിക്കുക, പരമ്പരാഗത തൊഴിലാളികളുടെ തൊഴിലും, കൂലിയും സംരക്ഷിച്ച് സംപൂർണ്ണ യന്ത്രവൽക്കരണം നടപ്പാക്കുക, കയർ ജിയോ ടെക്സ്റ്റൈൽസിന്റെ ഉപയോഗം വർദ്ധിപ്പിക്കുക, ഉല്പന്ന രംഗത്ത് വൈവിധ്യവൽക്കരണവും നൂതന മാർക്കറ്റിംഗ് സംവിധാനങ്ങളും ഏർപ്പെടുത്തുക എന്നുള്ളതാണ് ഇതിന്റെ പ്രധാന ഘടകങ്ങൾ. കയർ സഹകരണ മേഖലയുടെ കാര്യക്ഷമമായ പുനഃസംഘടന ഇതു വഴി കൈവരിക്കാനാകും എന്നു കരുതുന്നു. തൊണ്ട് സംഭരണം ശക്തിപ്പെടുത്തിയും പൂർണ്ണമായും യന്ത്രവൽക്കരണം നടപ്പിലാക്കിയും പരമാവധി ചകിരി ഉല്പാദിപ്പിച്ച് കയർ മേഖലയെ ശക്തിപ്പെടുത്തുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ 2-ാം പുനഃസംഘടന വിജയപ്രദമായി മുന്നോട്ട് പോവുകയാണ്. ആധുനിക സാങ്കേതികവിദ്യയുടെ സഹായത്തോടെ കുടുംബശ്രീ യൂണിറ്റുകൾ, ഫാർമേഴ്സ് സർവ്വീസ് സെന്ററുകൾ, നാളികേര ഉൽപ്പാദക കമ്പനികൾ, ആഗ്രോ സർവ്വീസ് സെന്ററുകൾ തുടങ്ങിയവയെ ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് തൊണ്ട് സംഭരണം ശക്തമാക്കുന്നതിനും പൂർണ്ണമായി യന്ത്രവൽക്കരണം നടപ്പിലാക്കി പരമാവധി ചകിരി ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്നതിനും കയർ വികസന വകുപ്പിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ നടപടി സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി കുടുംബശ്രീ സംസ്ഥാന മിഷനും ജില്ലാ മിഷനുകളുമായി ചേർന്ന് കണ്ണൂർ പ്രോജക്ട് ഓഫീസിനു കീഴിൽ രണ്ടും, തൃശ്ശൂർ പ്രോജക്ട് ഓഫീസിനു കീഴിൽ ഒന്നും ഉൾപ്പെടെ മൂന്ന് ഡി.എഫ്. മില്ലുകൾ കുടുംബശ്രീ യൂണിറ്റുകളുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. കണ്ണൂർ, തൃശ്ശൂർ, നോർത്ത് പറവൂർ,</p>

കോഴിക്കോട്, പൊന്നാനി എന്നീ പ്രോജക്ടുകളിലായി ആറ് ഡി.എഫ്. യൂണിറ്റുകൾ കൂടി സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലാണ്. കുടുംബശ്രീയിൽ നിന്ന് കൂടുതൽ പ്രൊപ്പോസലുകൾ ലഭ്യമാകുന്ന മുറയ്ക്ക് മില്ലുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്. ചകിരി ഉൽപ്പാദനത്തിൽ നിർണ്ണായക അളവു വരെ സ്വയംപര്യാപ്തത കൈവരിക്കുക എന്നതാണ് പ്രധാനമായും ലക്ഷ്യമിട്ടിട്ടുള്ളത്. 13-ാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി കാലത്ത് 500 ചകിരി മില്ലുകൾ സ്ഥാപിക്കുക എന്ന ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടിയുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ മുന്നോട്ടു പോകുകയാണ്. സംസ്ഥാനത്ത് ഇതിനോടകം തന്നെ 113 ഡി.എഫ്. മില്ലുകൾ സ്ഥാപിച്ചു കഴിഞ്ഞു. 27 ഡി.എഫ്. മില്ലുകളുടെ നിർമ്മാണം വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിൽ പുരോഗമിക്കുന്നു. സ്വകാര്യ സംരംഭകരും സർവ്വീസ് സഹകരണ ബാങ്കുകളും 80 പുതിയ ഡി.എഫ് മില്ലുകൾ ആരംഭിക്കുന്നതിനുള്ള ധാരണാപത്രം കയർ കേരള 2019 ൽ ഒപ്പുവയ്ക്കുകയും തുടർ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നുവരികയുമാണ്. ഇവയുടെ സ്ഥാപിത ഉൽപ്പാദനശേഷി 200 പ്രവൃത്തിദിനങ്ങൾ എന്നാക്കി എടുക്കുകയും 8 കോടി തൊണ്ടുകൾ സംസ്കരിക്കാൻ കഴിയുന്നതാണ്. ഇതുവഴി ചകിരി ഉൽപ്പാദനം 5600 ടൺ ചകിരി വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ കഴിയും. ഡി.എഫ്. മില്ലുകൾ കയർ സഹകരണ സംഘങ്ങൾ, കുടുംബശ്രീ, കോക്കനട്ട് പ്രൊഡ്യൂസേഴ്സ് കമ്പനി എന്നിവയ്ക്ക് 90%, സ്വകാര്യ സംരംഭകർക്ക് 50% പരമാവധി 35 ലക്ഷം രൂപ എന്നതരത്തിൽ പ്രവർത്തനമൂലധനം ഒഴിവാക്കിയ മൊത്തം പദ്ധതി ചെലവിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നൽകി വരുന്നു. സ്വകാര്യ സംരംഭകർക്ക് കെ.എഫ്.സി. വഴിയും വായ്പ ലഭ്യമാണ് മേൽ നടപടികളുടെ ഭാഗമായി മുൻകാലഘട്ടങ്ങളിൽ ചകിരിയ്ക്കായി തമിഴ് നാടിനെ ആശ്രയിച്ചിരുന്ന സംഘങ്ങൾക്ക് ഡി.എഫ് മില്ലുകളിൽ ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന ചകിരി ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് സാധിക്കുന്നുണ്ട്. കൂടാതെ വിവിധ ഡി.എഫ് മില്ലുകൾ, ചകിരി ഉല്പാദക സംഘങ്ങൾ ചകിരി ഉല്പാദിപ്പിച്ച് കയർഫെഡിന് നൽകുന്നുണ്ട്. വൈക്കം പ്രോജക്റ്റിൽ ഡി.എഫ് മിൽ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള സംഘങ്ങൾ സ്വന്തം ആവശ്യത്തിന് ചകിരി ഉല്പാദിപ്പിച്ച് എടുക്കുന്ന കയർഫെഡ് കേരളത്തിലെ കയർ സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്ക് നൽകുന്ന ചകിരിയുടെ 44% കേരളത്തിലെ ഡി.എഫ് മില്ലുകളിൽ നിന്ന് ഉൽപ്പാദിപ്പിച്ചതാണ്. 2019-20 ൽ കയർഫെഡിന്റെ ചകിരി സംഭരണം 3330.70 ടൺ ആയിരുന്നു. 2020-21 ഏപ്രിൽ മുതൽ ഡിസംബർ

വരെ 8458.90 ടൺ ചകിരി കയർഫെഡ് സംഭരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആയതിൽ 2463.30 ടൺ ചകിരി കേരളത്തിലെ ഡി.എഫ് മില്ലുകളിൽ നിന്ന് സംഭരിച്ചതാണ്. കേരളത്തിന് വടക്കൻ മേഖലകളിൽ കൂടുതൽ തൊണ്ട് ലഭ്യമാകുന്നതിനാൽ ആ മേഖലകളിൽ കൂടുതൽ ഡി.എഫ് മില്ലുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും സബ്സിഡി നൽകിക്കൊണ്ട് സ്വകാര്യ സംരംഭകരെ ഈ മേഖലയിലേക്ക് ആകർഷിക്കുന്നതിനും നടപടി സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. തൊണ്ട് ലഭ്യത താരതമ്യേന കുറവുള്ള തെക്കൻ മേഖലകളിൽ ന്യായവിലയിൽ തൊണ്ട് ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് വൈക്കം ആസ്ഥാനമായി രൂപീകരിച്ച കയർ കൺസോർഷ്യം വഴി സാധ്യമായിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ പ്രവർത്തനം നിലവിൽ വൈക്കം കേന്ദ്രീകരിച്ചാണ് നടക്കുന്നതെങ്കിലും കേരളത്തിലെ മുഴുവൻ സംഘങ്ങൾക്കും ഇതിന്റെ സേവനം ലഭ്യമാണ്. കയർ സഹകരണ സംഘങ്ങളിൽ യന്ത്രവൽക്കരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി 14083 എണ്ണം ഇലക്ട്രോണിക് റാട്ടുകൾ നൽകി കഴിഞ്ഞു. കൂടാതെ 10/20 ക്രമത്തിൽ ആട്ടോമാറ്റിക് സ്പിന്നിംഗ് മെഷീനുകൾ സ്ഥാപിച്ച് സഹകരണ സംഘങ്ങളെ ഫാക്ടറി ടൈപ്പ് സംഘങ്ങളാക്കി നവീകരിക്കുന്ന നടപടികളും ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. 2020-21 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ ഏകദേശം 200 സംഘങ്ങളിലായി 2000 എ.എസ്.എം. കൾ സ്ഥാപിക്കുവാനാണ് ലക്ഷ്യമിട്ടിരിക്കുന്നത്. 100 സംഘങ്ങളിലായി 1000 എ.എസ്.എം കൾ സ്ഥാപിച്ചുകഴിഞ്ഞു. 2015-16 ൽ 7000 ടൺ ആയിരുന്ന കയറുൽപ്പാദനം 2019-20 ൽ 20500 ടൺ ആയി ഉയർത്താൻ കഴിഞ്ഞു. 2020-21 ഡിസംബർ 31 വരെ 13673 ടൺ ആണ്. മാർച്ച് 31 കഴിയുമ്പോൾ ഉൽപ്പാദനം 30000 ടൺ എത്തുമെന്നാണ് പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്. ആലപ്പുഴ ജില്ല കേന്ദ്രീകരിച്ചാണ് പ്രാധാന്യമായും ഉൽപ്പന്ന നിർമ്മാണ മേഖല പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. എൻ.സി.ഡി.സി.യുടെ സഹായത്തോടെ ആലപ്പുഴ പ്രോജക്ടിനു കീഴിലുള്ള 6 മാറ്റുസ് & മാറ്റിംഗ്സ് സംഘങ്ങളിൽ ഉിൽ 50 ആട്ടോമാറ്റിക് ലൂമുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് കെ.എസ്.സി.എം.എം.സി ടെണ്ടർ ക്ഷണിക്കുകയും ചെറുവാരണം സി.എം & എം.സി.എസ് ലി.നം 989-ൽ ലൂമുകൾ സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. മറ്റ് 5 സി.എം & എം.സി.എസ്-കളിൽ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തികൾ പുരോഗമിക്കുകയാണ്. കയർ പിരി, ഉൽപ്പന്ന നിർമ്മാണ മേഖലകളുടെ സംപൂർണ്ണ നവീകരണം രണ്ടാം പുന:സംഘടന വഴി സാധ്യമാവുകയാണ്. 2020-21ൽ 40000 ടൺ കയർ

		<p>ഉൽപ്പാദനം ലക്ഷ്യമിടുന്നു. ഇപ്രകാരം ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന കയർ ആഭ്യന്തര വിപണിയിൽ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിനാണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. അതിനായി കയർ ഭൂവസ്ത്ര പരിപാടി വിപുലമായി നടപ്പിലാക്കും. 2019 കയർ കേരളയിൽ ഒപ്പ് വച്ച 103 കോടി രൂപയുടെ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കി വരികയാണ്. കയർ കേരള 2021 വെർച്വൽ ആയി നടത്തുന്നതിന് ഉത്തരവായിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി എൻ.ആർ.ഇ.ജി.എസ് മിഷൻ, തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവയുമായി ചേർന്ന് വീണ്ടും 100 കോടിയിൽ കുറയാത്ത കയർ ഭൂവസ്ത്ര പദ്ധതി നടപ്പാക്കുന്നതാണ്.</p>
(ബി)	<p>പൊതുസ്ഥാപനങ്ങളിലും വിദ്യാലയങ്ങളിലും വീടുകളിലും കയർ ഉല്പന്നങ്ങളുടെ ഉപയോഗം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് എന്തെങ്കിലും നടപടി സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ടോ; വിശദാംശം അറിയിക്കുമോ;</p>	<p>(ബി) പൊതു സ്ഥാപനങ്ങളിലും വീടുകളിലും വിദ്യാലയങ്ങളിലും കയർ ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ ഉപയോഗം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പാക്കി വരുന്നു. ഒരു വീട്ടിൽ ഒരു കയറുൽപ്പന്നം പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. പൊതുസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ക്വട്ടേഷൻ നടപടികൾ കൂടാതെ തന്നെ കയർ ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്ന് വാങ്ങിക്കാം എന്ന സർക്കാർ ഉത്തരവ് മുഖേന പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങൾ വഴി ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ വിറ്റഴിച്ച് പോരുന്നു. കയർ കോർപ്പറേഷൻ വികസിപ്പിച്ചെടുത്ത 'സാനിമാറ്റ്' പൊതു സ്ഥാപനങ്ങളിലും വീടുകളിലും വിദ്യാലയങ്ങളിലും വിതരണം ചെയ്തു വരുന്നു. സർക്കാർ ഹോസ്പിറ്റലുകൾ, പ്രീമെട്രിക്/പോസ്റ്റ് മെട്രിക് ഹോസ്പിറ്റലുകൾ, കൊറോണ കെയർ സെന്ററുകൾ എന്നിവയിലേക്ക് കയർഫെഡ് മുഖേന കുറഞ്ഞ നിരക്കിൽ മാട്രസ്സുകൾ നൽകി വരുന്നുണ്ട്. ഗാർഹിക ഉപഭോക്താക്കളെ ലക്ഷ്യം വച്ചു കൊണ്ട് തയ്യാർ ചെയ്ത കയറുൽപ്പന്നങ്ങളും റബ്ബറെസ്ഡ് കയറുൽപ്പന്നങ്ങളും കയർഫെഡ് വിതരണം ചെയ്തു വരുന്നുണ്ട്. പ്രളയ ബാധിത മേഖലയിൽ സൗജന്യമായി കയറുൽപ്പന്നങ്ങൾ വിതരണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ജൈവ കൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി ചകിരിച്ചോറിൽ നിന്നും നിർമ്മിക്കുന്ന കോക്കോഫെർട്ട് കൃഷിഭവനങ്ങളും മറ്റ് സർക്കാർ ഏജൻസികളും മുഖേനയും വിതരണം ചെയ്തു വരുന്നുണ്ട്. ചകിരിച്ചോറിനെ അടിസ്ഥാന വസ്തുവായി ഉപയോഗിച്ച് കൊണ്ട് ഇനോക്കുലേററഡ് പിത്ത് ജൈവ മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിനായി ഉപയോഗിച്ച് വരുന്നു.</p>
(സി)	<p>ഭാവിയിൽ കയർ വ്യവസായം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി സർക്കാർ</p>	<p>(സി) കയർ ഉൽപ്പന്നങ്ങൾക്ക് പുതിയ ഉപയോഗ സാധ്യതകൾ കണ്ടെത്തുന്നതിനായി താഴെ പറയുന്ന</p>

എന്തെങ്കിലും ന്യൂതന പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ടോ; വിശദവിവരം ലഭ്യമാക്കുമോ?

പഠനങ്ങളും ഗവേഷണങ്ങളും നടത്തുകയും ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ വികസിപ്പിച്ചെടുക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കയർ അക്വസ്റ്റിക് പാനൽ ശബ്ദം നിയന്ത്രിക്കാനായി ജൈവനാരായ കയർ ഉപയോഗിച്ച് അക്വസ്റ്റിക് പാനലുകൾ വികസിപ്പിച്ചെടുക്കുകയുണ്ടായി. ശബ്ദം ആഗിരണം ചെയ്യുന്നതിനു പുറമേ ഒരു ഇൻസുലേറ്ററായി പ്രവർത്തിച്ച് താപനില ക്രമീകരിക്കുന്നതിന് ഫലപ്രദമാണ്. ഇതിന് ഗുണഭോക്താക്കളിൽ സ്വീകാര്യത ലഭിക്കുകയും പി.പി.പി മോഡലിൽ ഇതിന്റെ വ്യവസായിക ഉല്പാദനത്തിന് വേണ്ടിയുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ പുരോഗമിച്ചുവരികയാണ്. കയർ കോമ്പോസിറ്റ്സ് ചകിരിനാശം, പോളിമറും സംയോജിപ്പിച്ച് നിർമ്മിക്കുന്ന പാർട്ടിക്കിൾ ബോർഡുകളാണ് കയർ കോമ്പോസിറ്റ്സ്. ഇവ എം.ഡി.എഫ്, എച്ച്.ഡി.എഫ്, പ്ലൈവുഡ് മുതലായ ബോർഡുകൾക്ക് ബദലായ ഒരു ഉല്പന്നമാണ്. ഇതിന്റെ വ്യവസായിക അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ഉല്പാദനം ഫോമിംഗിന്റെ കണിചുകളങ്ങര കോമ്പോസിറ്റ് ഫാക്ടറിയിൽ ഇതിനോടകം തന്നെ ആരംഭിച്ചു കഴിഞ്ഞു. കയർ മ്യൂസിയത്തിന്റെ നിർമ്മാണത്തിൽ ഫോമിൽ നിർമ്മിച്ച കയർ കോമ്പോസിറ്റ് ബോർഡുകൾ വ്യാപകമായി ഉപയോഗിച്ചുവരുന്നു. ദേശീയതലത്തിൽ ഈ ഉല്പന്നത്തിന് വിപണിയിൽ നല്ല പ്രതികരണം ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ബൈൻഡർലൈസ് ബോർഡ് അനുയോജ്യമായ ഊഷ്മാവിലും, മർദ്ദത്തിലും കയർ പിത്തം, കുട്ടിക്കയർ നാശകളും സംയോജിപ്പിച്ച് ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന രാസവസ്തു രഹിതമായ ഉല്പന്നമാണ് ബൈൻഡർലൈസ് ബോർഡുകൾ. വിപണിയിൽ ലഭ്യമായ മറ്റ് പാർട്ടിക്കിൾ ബോർഡുകളെ അപേക്ഷിച്ച് തികച്ചും പരിസ്ഥിതി സൗഹാർദ്ദവും കോസ്റ്റ് എഫ്ക്ലീവുമായ ഉല്പന്നമാണ് ഇത്. ഇതോടൊപ്പം തന്നെ ബൈൻഡർലൈസ് ബോർഡുകൾക്ക് വിപണിയിൽ ലഭ്യമായ മറ്റ് പാർട്ടിക്കിൾ ബോർഡുകളുടെ അതേ നിലവാരത്തിലുള്ള ബലവും സാങ്കേതിക മികവും ഉണ്ട്. അഗ്നിബാധയെ ചെറുക്കാനും ശേഷിയുള്ളതാണിവ. കയർജിയോസെൽ ചരിവ് പ്രദേശങ്ങളിൽ മണ്ണൊലിപ്പ് തടയുന്നതിനോടൊപ്പം കൃഷിക്കനുയോജ്യമാക്കുന്ന തിനായി കയർ ജിയോസെൽ വികസിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. അറകളായി നെയ്തടുത്ത ഇതിൽ മണ്ണ് നിറച്ച് ആവശ്യത്തിന് വളവും ചേർത്ത് ചരിവ് പ്രദേശത്ത് കൃഷിചെയ്യാമെന്ന് പഠനങ്ങൾ തെളിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. കയർ മൾച്ചിംഗ് മാറ്റ് വിളകൾക്കിടയിൽ

തഴച്ചുവളരുന്ന കുളകളെ ഒഴിവാക്കാനായി ചകിരിനാരും റബ്ബറും ജീർണ്ണിക്കമ്പോൾ പ്രകൃതിക്കും മണ്ണിനും ജലത്തിനും ദോഷമില്ലാത്തവിധമുള്ള വസ്തുക്കൾ ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ട് പ്രകൃതിദത്തമായ പുതയിടിൽ വസ്തുക്കൾ പഠനങ്ങൾ വഴി വികസിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ